

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG NGHIỆP HÀ NỘI**

NGUYỄN NGỌC TUẤN

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP TÍN DỤNG CỦA
NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
TỈNH ĐẮK NÔNG ĐỐI VỚI HỘ SẢN XUẤT CÀ PHÊ**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

HÀ NỘI - 2013

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG NGHIỆP HÀ NỘI**

NGUYỄN NGỌC TUẤN

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP TÍN DỤNG CỦA
NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
TỈNH ĐẮK NÔNG ĐỐI VỚI HỘ SẢN XUẤT CÀ PHÊ**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

**Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 62 62 01 15**

**Người hướng dẫn khoa học: 1. TS. TRẦN VĂN ĐỨC
2. PGS.TS. KIM THỊ DUNG**

HÀ NỘI - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi.

Các số liệu, kết quả nghiên cứu nêu trong luận án là trung thực và chưa từng được sử dụng để bảo vệ bất kỳ một luận án nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng các trích dẫn trong luận án này đều đã được chỉ rõ nguồn gốc, mọi sự giúp đỡ đều đã được cảm ơn.

Hà Nội, ngày   tháng   năm 2013

Tác giả luận án

Nguyễn Ngọc Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Luận án này được thực hiện và hoàn thành tại Bộ môn Kinh tế, Khoa Kinh tế Nông nghiệp và Phát triển nông thôn của Trường Đại học Nông nghiệp Hà Nội.

Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất tới TS. Trần Văn Đức và PGS.TS Kim Thị Dung đã trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận án này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu Trường Đại học Nông nghiệp Hà Nội; Lãnh đạo và cán bộ nhân viên Ban Quản lý Đào tạo; Lãnh đạo và tập thể giáo viên Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn; mà trực tiếp là tập thể giáo viên Bộ môn Kinh tế đã tạo điều kiện, giúp đỡ để tôi hoàn thành quá trình học tập và thực hiện luận án.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự tận tình giúp đỡ của lãnh đạo các cơ quan ban ngành, đơn vị, tổ chức trong tỉnh Đắk Nông; lãnh đạo Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Đắk Nông, lãnh đạo các chi nhánh huyện, phòng giao dịch... đã tạo điều kiện thuận lợi, giúp tôi thu thập số liệu và những thông tin cần thiết để hoàn thành luận án.

Chân thành cảm ơn các bạn đồng nghiệp ở tất cả các chi nhánh, phòng giao dịch, bạn Nguyễn Quốc Uy (Đắk Min), đã không quản ngại khó khăn, giúp đỡ tôi trong công tác điều tra cơ bản. Tôi xin trân trọng cảm ơn bạn Nguyễn Xuân Hưng (Tuy Đức) đã giúp đỡ tôi trong công tác thu thập số liệu; bạn đồng nghiệp Nguyễn Đoàn Thảo Nguyên (Đắk Nông) về những ứng dụng tin học trong thống kê, kinh tế của luận án.

Cuối cùng xin cảm ơn sự quan tâm, chia sẻ của các thành viên trong gia đình tôi, nguồn động lực lớn để tôi hoàn thành luận án này.

Một lần nữa, tôi xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả luận án

Nguyễn Ngọc Tuấn

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ.....	x
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ	x
PHẦN MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của luận án	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Những đóng góp mới của luận án.....	3
5. Kết cấu của luận án.....	5
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ GIẢI PHÁP TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỐI VỚI HỘ SẢN XUẤT CÀ PHÊ	6
1.1 Cơ sở lý luận về giải pháp tín dụng ngân hàng đối với hộ sản xuất cà phê.....	6
1.1.1 Khái niệm và bản chất giải pháp tín dụng ngân hàng đối với hộ sản xuất cà phê.....	6
1.1.2 Vai trò của giải pháp tín dụng ngân hàng đối với hộ sản xuất cà phê.....	8
1.1.3 Đặc điểm của giải pháp tín dụng ngân hàng đối với hộ sản xuất cà phê.....	10
1.1.4 Nội dung nghiên cứu giải pháp tín dụng ngân hàng đối với hộ sản xuất cà phê.....	12
1.1.5 Các nhân tố ảnh hưởng.....	27
1.2 Cơ sở thực tiễn về giải pháp tín dụng ngân hàng đối với hộ sản xuất cà phê.....	34
1.2.1 Giải pháp tín dụng đối với hộ sản xuất cà phê của một số nước trên thế giới	34

1.2.2	Bài học kinh nghiệm về giải pháp tín dụng đối với hộ sản xuất cà phê ở Việt Nam.....	39
1.2.3	Bài học kinh nghiệm về giải pháp tín dụng cần rút ra cho Đắk Nông	40
1.2.4	Các đề tài và công trình nghiên cứu liên quan	41
TÓM TẮT CHƯƠNG 1		43
CHƯƠNG 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU		45
2.1	Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	45
2.1.1	Đặc điểm tự nhiên, kinh tế, xã hội.....	45
2.1.2	Đặc điểm sản xuất cà phê của tỉnh Đắk Nông.....	47
2.2	Phương pháp tiếp cận	48
2.2.1	Tiếp cận theo hộ	48
2.2.2	Tiếp cận theo thị trường tín dụng mở.....	49
2.2.3	Tiếp cận theo vùng sinh thái.....	49
2.2.4	Tiếp cận theo kinh tế thể chế.....	49
2.3	Khung phân tích	50
2.4	Thu thập thông tin	51
2.4.1	Thu thập thông tin thứ cấp.....	51
2.4.2	Thu thập thông tin sơ cấp	51
2.5	Phương pháp phân tích.....	54
2.5.1	Xử lý số liệu	54
2.5.2	Phương pháp thống kê.....	54
2.5.3	Phương pháp hàm tài chính	55
2.6	Hệ thống chỉ tiêu phân tích	55
TÓM TẮT CHƯƠNG 2.....		56
CHƯƠNG 3. THỰC TRẠNG GIẢI PHÁP TÍN DỤNG CỦA NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN TỈNH ĐẮK NÔNG ĐỐI VỚI HỘ SẢN XUẤT CÀ PHÊ		58
3.1	Tình hình triển khai thực hiện các giải pháp tín dụng.....	58
3.1.1	Xác định nhu cầu tín dụng của hộ sản xuất cà phê.....	58

3.1.2	Tình hình thực hiện giải pháp huy động vốn.....	61
3.1.3	Tình hình thực hiện giải pháp tín dụng thông qua triển khai chính sách cho vay	63
3.1.4	Tình hình triển khai tiếp cận cho vay và giải ngân vốn vay.....	79
3.1.5	Tình hình quản lý nợ, thu hồi vốn vay và xử lý rủi ro	81
3.2	Kết quả và hiệu quả hoạt động tín dụng.....	84
3.2.1	Kết quả và hiệu quả đối với Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Đắk Nông.....	84
3.2.2	Kết quả và hiệu quả đối với hộ sản xuất cà phê	88
3.3	Các nhân tố ảnh hưởng đến hoạt động tín dụng của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Đắk Nông đối với hộ sản xuất cà phê	94
3.3.1	Ảnh hưởng của các nhân tố từ phía ngân hàng	94
3.3.2	Ảnh hưởng của các nhân tố từ hộ sản xuất cà phê	98
3.3.3	Ảnh hưởng của cung cấp dịch vụ công	101
3.3.4	Ảnh hưởng của chính sách nhà nước	104
3.4	Đánh giá việc thực hiện giải pháp tín dụng của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Đắk Nông đối với hộ sản xuất cà phê	110
3.4.1	Về ưu điểm	110
3.4.2	Những tồn tại, hạn chế.....	110
TÓM TẮT CHƯƠNG 3.....		113
CHƯƠNG 4. HOÀN THIỆN GIẢI PHÁP TÍN DỤNG CỦA NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN TỈNH ĐẮK NÔNG ĐỐI VỚI HỘ SẢN XUẤT CÀ PHÊ		115
4.1	Căn cứ, quan điểm và mục tiêu giải pháp tín dụng ngân hàng đối với hộ sản xuất cà phê	115
4.1.1	Căn cứ để hoàn thiện giải pháp	115
4.1.2	Quan điểm về giải pháp tín dụng ngân hàng đối với hộ sản xuất cà phê.....	116
4.1.3	Mục tiêu chủ yếu về giải pháp tín dụng đối với hộ sản xuất cà phê	118

4.2 Hoàn thiện giải pháp tín dụng của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Đắk Nông đối với hộ sản xuất cà phê.....	120
4.2.1 Hoàn thiện các chính sách nhà nước	121
4.2.2 Đẩy mạnh cung cấp dịch vụ công	130
4.2.3 Giải pháp đối với ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn tỉnh Đắk Nông	133
4.2.4 Giải pháp đối với hộ sản xuất cà phê	141
TÓM TẮT CHƯƠNG 4.....	144
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	147
1. Kết luận.....	147
2. Kiến nghị.....	149
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ	151
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	152
PHỤ LỤC	158

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ABIC	: Công ty cổ phần Bảo hiểm Ngân hàng nông nghiệp
ACB	: Ngân hàng Thương mại Cổ phần Á Châu
ATM	: Máy giao dịch tự động
BQ	Bình quân
ĐVT	: Đơn vị tính
FAO	: Tổ chức Nông nghiệp Lương thực thế giới
FV	: Giá trị tương lai
GDP	: Tổng sản phẩm quốc nội
ICO	: Tổ chức Cà phê Thế giới
IPCAS	: Hệ thống thanh toán và kế toán khách hàng liên ngân hàng
LN	: Lợi nhuận
LSNH	: Lãi suất ngân hàng
NN & PTNT	: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NHCSXH	: Ngân hàng Chính sách Xã hội
NHNN	: Ngân hàng Nhà nước
NHNo & PTNT	: Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NHTM	: Ngân hàng Thương mại
POS	: Máy chấp nhận thanh toán thẻ
PRA	: Đánh giá nông thôn có sự tham gia
TCTD	: Tổ chức Tín dụng
tr.đ	: triệu đồng
WB	: Ngân hàng Thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG

STT	Nội dung	Trang
2.1	Tổng sản phẩm quốc nội tính theo giá thực tế của tỉnh Đắk Nông.....	46
2.2	Diện tích cà phê của tỉnh Đắk Nông	47
2.3	Giá trị sản xuất cà phê của tỉnh Đắk Nông	48
2.4	Thu thập thông tin thứ cấp	51
3.1	Nhu cầu vay vốn của hộ sản xuất cà phê	58
3.2	Tình hình huy động vốn	61
3.3	Tình hình huy động vốn thông qua phát hành thẻ ATM	62
3.4	Tình hình thực hiện mục tiêu chính sách cho vay	64
3.5	Đối tượng vay vốn của hộ sản xuất cà phê	66
3.6	Vốn tự có của hộ sản xuất cà phê.....	67
3.7	Hiệu quả tài chính của phương án vay vốn sản xuất cà phê	68
3.8	Tình hình đảm bảo nợ vay của hộ sản xuất cà phê	69
3.9	Quy trình cho vay hộ sản xuất cà phê	76
3.10	Tình hình mở rộng mạng lưới	81
3.11	Tình hình kiểm tra, giám sát nợ vay hộ sản xuất cà phê.....	82
3.12	Tình hình nợ quá hạn cho vay hộ sản xuất cà phê	83
3.13	Tình hình thu nợ xử lý rủi ro cho vay hộ sản xuất cà phê	84
3.14	Kết quả cho vay hộ sản xuất cà phê theo bình quân dư nợ hộ.....	85
3.15	Kết quả cho vay hộ sản xuất cà phê theo vùng sinh thái	86
3.16	Hiệu quả cho vay hộ sản xuất cà phê	87
3.17	Diện tích cà phê của hộ sản xuất cà phê có vay vốn ngân hàng	88
3.18	Đối tượng vay vốn hình thành từ vốn vay ngân hàng.....	89
3.19	Hiệu quả sử dụng vốn vay theo quy mô diện tích cà phê	90
3.20	Hiệu quả sử dụng vốn vay theo đa dạng hóa thu nhập	92
3.21	Tình hình lao động theo trình độ chuyên môn của ngân hàng.....	95
3.22	Thống kê số lần vay của hộ sản xuất cà phê	96
3.23	Hiệu quả mở rộng mạng lưới giao dịch của ngân hàng	97